

ANKARA ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ BAHAR 2019 SERGİLERİ

Ceren KARADENİZ¹, Ayşem YANAR², Ayben Kaynar TANIR³

Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Kültür Varlıkları Koruma ve Onarım, Temel Sanat ve Müzecilik Bölümleri öğretim üyeleri 2019 yılında üç tematik sergi hazırladılar. Müzelerin mimari özellikleriyle içerdikleri koleksiyonları gölgede bırakarak yeniçağı karşılama ya da temsil etme biçimlerini sorgulayan “Hangi Müze”; kültür varlıklarını koruma ve sürdürülebilirliğini sağlama sürecinde başvurulan tekniklerden biri olan restitüsyonun önemine vurgu yapan “Yeniden Tasarlama” ve insanın kendi kapıları arasındaki gelgitleri çarpıcı bir baskı resim ve resim seçkiyle sunan “İkilik” isimli sergiler hakkında ayrıntılı bilgiler paylaşılmıştır.

“Hangi Müze Sergisi”

Hangi Müze Sergisi, Müzecilik Bölümü Dr. Araş. Gör. Dr. Ceren Karadeniz tarafından kişisel sergi olarak tasarlanmış, 20 Mayıs-30 Mayıs tarihleri arasında Ankara Üniversitesi Kültür ve Sanat Evi (ANKÜSEV)’nde düzenlenmiştir.

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Müzecilik Bölümü, ckaradeniz@ankara.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0001-5773-8557>

² Dr. Öğr. Üyesi, Ankara Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Kültür Varlıkları Koruma ve Onarım Bölümü, aysem.yanar@ankara.edu.tr, <http://orcid.org/>

³ Öğr. Gör. Dr. Ankara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Temel Sanat Eğitimi Bölümü, tanir@ankara.edu.tr, <http://orcid.org/0000-0002-4452-686X>

Sergi Afişi

21. yüzyıl müzesi, izleyiciyle iletişime geçen ve ona “Karşılık veren” bir kurum olma yolunda ilerlemekte. Bu süreçte izleyicisini neredeyse tüm müzecilik süreçlerine “Dahil eden” yeni yapısı ve müzecilik anlayışıyla bu kurum “Katılımcı” olma işlevini de yerine getirmeye çalışmakta. Bu çabalar doğrultusunda müze, içerisindeki koleksiyona yönelik odağın yönünün müzenin dışındaki iletişime, toplumsal kalkınmada halkın rolüne, eğitime ve toplulukların dâhil edilmesine çevrildiği gözlenmektedir. Müzenin karşılık veren, kapsayıcı, katılımcı ve dahil eden bir kurum olması, salt kültürel içerik aktaran bir yer olarak değil; etkileşim kuran, soru soran, çözüm üreten, birleştiren ve toplumsal gelişimi destekleyen çalışmalar yapan bir kurum olma yolunda değişeceği konusu da gündeme getirmekte.

Müzelerin işlevlerinde toplumun lehine yaşanan bu değişim dünya genelinde müzeciliğin öncelikli alan haline gelmesini sağlamakta; önemli bir kültürlerarası buluşma ortamı olarak müzeyi öne çıkarmakta ve “müzeleşme humması, müze patlaması, müze çılgınlığı ya da müzemani” olarak adlandırabileceğimiz hızlı bir süreci de başlatmaktadır. Modern müzeler, tarihin, toplumun ve sanatın eklemlenmesi üzerine kurulmuşlardır ancak Müzeler artık modernizmi koşulsuz şartsız temsil eden kurumlar değildir. Müzelerin temsil ettiği kültürel değerler bile eleştirilebilir ve tartışılabilir nitelikler kazanmıştır. Bu tartışmaların müzecilikte aynı zamanda bir karmaşa

ortamı yarattığı da söylenebilir. Buna rağmen müze, toplama, bakım-onarım, sergileme ve eğitim işlevlerinin yanı sıra halkla buluşma ve geç kapitalist düzende dünyanın içinde bulunduğu sosyo-ekonomik süreçleri izleyicilere aktarma sorumluluklarını da yerine getirmelidir. Bu sorumlulukları yerine getirirken müzenin karşı karşıya olduğu kimlik sorunu da göz ardı edilmemelidir. Bu kimlik sorununun en önemli göstergesi, her şeyin müze haline gelmesi ve müzelerin önüne geçilmez bir hızla sayıca artmasıdır. Geç kapitalizm sürecinde ortaya çıkan yeni müze dalgası yaşantı sağlamaya, deneyim üretmeye odaklanmakta... Bu deneyim üretilirken yeni bir hafıza oluşturmak, geç kapitalizmin belleğini kurgulamak ve zamansallık duygusunu gündeme getirmek de amaçlanmakta!

Sergi salonu genel görünüm

Zamanımız müzesi, izleyiciyle nesneyi bir araya getirmenin ötesinde tüm çağdaş işlevlerinin yanı sıra aslen bir mimarlık harikası olarak gündeme gelmekte. Bilbao’da açılan ve müze mimarisi alanında yaşanan önemli gelişmeleri temsil eden Guggenheim Müzesi, Roma’daki Maxxi Müzesi, ABD Cincinnati Çağdaş Sanatlar Merkezi, İtalya’daki Messner Dağ Müzesi, Birleşik Arap Emirlikleri’nin başkenti Abu Dhabi’de açılan Louvre Abu Dhabi, Azerbaycan’daki Aliyev Center ve son olarak Katar’da yine Jean Nouvel tarafından tasarlanan Ulusal Müze önemli örnekler...

Louvre Müzesi

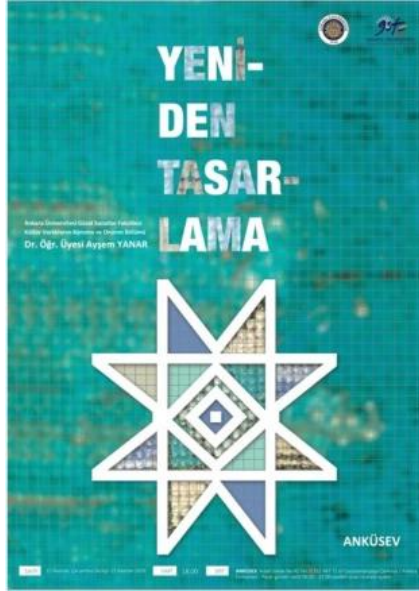

Louvre Abu Dhabi

Sergi, sanat sosyologları tarafından sıkça vurgulanan postmodern müze mimarisi bağlamında geç kapitalizmin kültür atılımlarına ve bu bağlamda şekillenen yeni müze algısına odaklanıyor. Müzeciliğin koleksiyon odağından ziyaretçi odağına ve mimari odağına nasıl evrildiğini Birleşik Arap Emirlikleri, Azerbaycan ve Katar örnekleriyle irdelemenin yanı sıra, sergide incelenen müzelerin yerel kültüre ne düzeyde uyum sağladıkları ve çağdaş müzecilik işlevlerine ne ölçüde bağlı oldukları da eleştirel bir dille ele alınıyor.

“Yeniden Tasarlama Sergisi”

Yeniden Tasarlama Sergisi, Kültür Varlıkları Koruma ve Onarım Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Ayşem Yanar tarafından kişisel sergi olarak tasarlanmış, 12 Haziran-21 Haziran tarihleri arasında Ankara Üniversitesi Kültür ve Sanat Evi (ANKÜSEV)’nde düzenlenmiştir.

Sergi Afışı

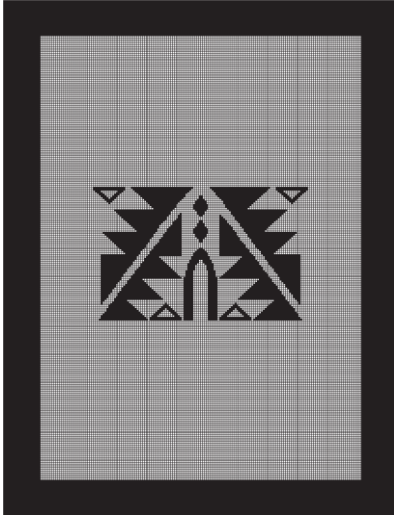
Restitüsyon sözcüğü Türkçeye yeniden tasarlama olarak girmiştir. Restitüsyon kültür varlıklarını koruma ve sürdürülebilirliğini sağlama sürecinde başvurulan tekniklerden biridir. Restitüsyon, arşiv kayıtları taranarak sonradan değişikliğe uğramış ya da kısmen yok olmuş öğelere ilişkin çizim, fotoğraf gibi belgelerden yararlanılarak dokumanın görünüş ve çizimlerle anlatım tekniğidir.

Tarihi halı veya düz dokumaların motif ve kompozisyon özelliklerinin doğrudan korunması hatta yeniden dokunarak kültürel mirasta sürdürülebilirliğin sağlanması açısından önemlidir. Halılar, dokuyan kişinin duygu, düşünce, gelenek ve göreneklerini yansıttığından toplumun da kültürel değerlerini ifade etmektedir. Geçmişte üretilen halılar somut olmayan kültürel

miras kapsamında değerlendirilmekte ve koruma altına alınması önem taşımaktadır.

Serginin giriş kısmında farklı yörelere ait altı adet halı belirlenmiş ve bu halılara ait bir motif seçilerek bilgisayarda milimetrik kağıtlara çizimleri yapılmıştır. Serginin birincil amacı kültür varlığı olan halılarda kullanılan motiflerin önemine dikkat çekmektir. Sergi tasarımı halı görseli, motif görseli ve motif çizimi olarak üçlü gruplar halinde sergilenmiştir. Halılar yılları 25 ile 100 yıl arasında değişkenlik gösteren sırasıyla, Çanakkale, Kayseri, Yağcıbedir (Yörük), Gördes, Yörük ve Kula halılarıdır.

Sergi salonu genel görünüm

Sergi devamında köklü geçmişi olan Ankara Üniversitesi Ev ekonomisi Yüksekokulu'nun eğitim öğretimine devam ettiği 1950'li yıllarda halı atölyesinde usta dokuyuculara ve öğrencilere dokuma yapmaları için Yüksek Ziraat Enstitüsü dönemine ait olduğu düşünülen halı paftaları sergilenmiştir. 2007 yılında Ev Ekonomisinin kapanması nedeniyle geçmişi 1930'lu yıllara dayanan kültürel miras olarak devralınan paftalar artık Güzel Sanatlar Fakültesi bünyesindedir. Sergileme de geniş derin çerçeveler seçilerek koruma altına alınmıştır.

Pafta örneği

Sergi de halıcılara vintage halısı olarak kullanılması üzerine verilen iki halı satın alınma yoluyla koruma altına alınarak sergilenmiştir. Halılardan bir üç parça halinde olup Kırşehir bölgesine ait bir halıdır. Halının göbek kısmı bütün halinde temin edilmiş iki parçası ise arta kalan motif kısımlarıdır.

Sergide Azerbaycan Kazah halısı olan ancak Bergama müzesinde bulunması nedeniyle Bergama halısı olarak bilinen Ejderha ve Zümrüd-ü Anka Kuşunun dövuş sahnesini anlatan halı kesitinin restitüsyonuna da yer verilmiştir

“İkilik” Resim ve Baskı Resim Sergisi

Açılan, kapanan, girilen ve çıkılan kapılar...

İnsan kendi kapıları arasında gel gitlidir, ikili bir ruh hali içindedir.

“İkilik” adlı resim ve baskı resim sergisi Dr. Ayben Kaynar tarafından Ankara Sevgi Sanat Galerisi’nde 18 Eylül – 5 Ekim 2019 tarihleri arasında izleyiciyle buluşmuştur.

İnsan zıddıyla vardır ki sürekli kendisiyle mücadele eder ve özgün bir kişilik yaratabilmek için bitmek tükenmek bilmeyen bir çaba

sarf eder. İyi-kötü/ doğru-yanlış/ gündüz-gece/ siyah-beyaz/ kadın-erkek/ var-yok vb. kavramlar gibi insanın iç dünyasında var olan kavramlar, birini fark edebilmek, anlayabilmek, içselleştirebilmek ve sorgulayabilmek için diğerine ihtiyaç duyar. Bu anlamda sergi, “İkilik” (Dualite) kavramını, insanın kendisiyle olan ilişkisini tekrar gündeme getirmek ve irdelemek üzerine izleyicisiyle buluşuyor. Resimde yer alan figürler ikiyeşerli ve birbirleriyle iletişim kuracak şekilde kompoze edilmektedir. Aslında, ikili figürler tek bir insanı anlatır ancak görünen iki form, kişinin kendi ile olan çatışmasının ya da barışık olma durumunun görünür halidir. Sanat alıcısı, sergideki resimleri kendi dilinden okumaya başladığı zaman doğal olarak kendi iç ikiliklerini sorgulamaya başlayacaktır ki serginin ana amacı budur.

Görsel 1. “Cinsler Arası İkilik”, Karışık Teknik (Asamblaj+Akrilik), 41x56 cm.

Görsel 2. “Kendine Küsmek”, Collography, 62x58 cm.

Görsel 3. “Gölgesinden Korkan”, Collography+Kolaj, 56x74 cm.

Görsel 4. "Kendine Sırtını Dönmek", Collograph, 43x56cm.

Görsel 5. "İkili", Collography, 34x34 cm.

Görsel 6. “İkilik” Sergisinin açılışından bir fotoğraf, Sevgi Sanat Galerisi, 18 Eylül 2019

Görsel 7. “İkilik” Sergisinin açılışından iki fotoğraf, Sevgi Sanat Galerisi, 18 Eylül 2019